

Jaarverslag LTN

Levende
Talen

2022

LEVENDE Talen Nederlands

JAARVERSLAG 2022 van Levende Talen Nederlands

Beste collega,

In dit jaarverslag leggen wij net als ieder jaar verantwoording af aan onze leden en onze relaties. Ook het afgelopen jaar hebben we een breed scala aan activiteiten georganiseerd om het onderwijs in het schoolvak Nederlands te bevorderen. Enkele ambities uit ons *Beleidsplan 2021-2024* hebben we inmiddels weten te realiseren, onder andere de vernieuwing van de statuten en het reactiveren van werkgroepen.

De verslagen van de afzonderlijke secties zijn vanaf dit jaar niet langer opgenomen in het algemene jaarverslag van Levende Talen. In dit verslag doen we kond van al onze activiteiten van het afgelopen jaar. Voor een overzicht van activiteiten van onze moedervereniging verwijzen we graag naar het jaarverslag van Levende Talen.

Namens het bestuur,
Robert Chamalaun

Voorzitter Levende Talen Nederlands

Inhoud jaarverslag

| | | |
|-----------|--|----|
| 1 | BESTUURSSAMENSTELLING..... | 4 |
| 2 | CONTACT MET LEDEN | 4 |
| 3 | NIEUWE STATUTEN..... | 4 |
| 4 | EXAMENS..... | 4 |
| 5 | VAKVERNIEUWING NEDERLANDS | 5 |
| 5A | ACTUALISATIE EXAMENPROGRAMMA | 5 |
| 5B | ACTUALISATIE KERNDOELEN | 6 |
| 5C | VERSTERKING BASISVAARDIGHEDEN..... | 6 |
| 5D | SUBSIDIE..... | 6 |
| 6 | SAMENWERKING MET INSTANTIES..... | 6 |
| 6A | RELATIE MET DE NEDERLANDSE TAALUNIE..... | 6 |
| 6B | RELATIE MET BESTUUR NETWERK DIDACTIEK NEDERLANDS (VLAANDEREN) | 7 |
| 7 | INSPIRATIEMIDDAG: DOE MEE(R) MET JE PTA | 7 |
| 8 | DIGITAAL CONGRES LEVENDE TALEN | 7 |
| 9 | WERKGROEP ONDERZOEK EN DIDACTIEK NEDERLANDS (WODN)..... | 7 |
| 9A | WEBSITE ONDERZOEK & DIDACTIEK NEDERLANDS: HANDBOEK, ZO KAN HET OOK, DE KWESTIE | 7 |
| 9B | PROJECT NA PISA DE LENTE / BASISVAARDIGHEDEN..... | 8 |
| 9C | PROJECT LEERGANGVERGELIJKING | 8 |
| 9D | INSPIRATIEDAGEN BASISVAARDIGHEDEN, TAAL LEREN IN CONTEXT EN VAKVERNIEUWING | 8 |
| 10 | TECHNISCHE INFRASTRUCTUUR | 9 |
| 11 | PROFIELWERKSTUKPRIJS NEDERLANDS | 9 |
| 12 | SCHRIJFWEDSTRIJD WILLEM FREDERIK HERMANS | 9 |
| 13 | BELEIDSVOORNEMENS VOOR 2023..... | 10 |
| BIJLAGE A | PUBLICATIES HANDBOEK DIDACTIEK NEDERLANDS 2022 | 11 |
| BIJLAGE B | PUBLICATIES 'KWESTIES' IN HET HANDBOEK DIDACTIEK NEDERLANDS 2022 | 11 |
| BIJLAGE C | PUBLICATIES 'ZKHO' HANDBOEK DIDACTIEK NEDERLANDS 2022 | 12 |

1 BESTUURSSAMENSTELLING

In 2022 is de samenstelling van het bestuur gewijzigd en zijn portefeuilles herverdeeld.

Robert Chamalaun – voorzitter
Rinke Klouwen – secretaris, examens
Paul Stolwijk – penningmeester, profielwerkstuk (afgetreden per 1-07-2022)
Kees de Glopper – bestuurslid, wo-lerarenopleidingen (afgetreden per 13-07-2022)
Anna van Strien – bestuurslid, professionalisering & hbo-lerarenopleidingen (afgetreden per
Ine de Mulder – bestuurslid, havo/vwo, examens
Xandra de Bode – bestuurslid, mbo

Samenstelling bestuur per 31-12-2022 met functie:

Robert Chamalaun – voorzitter
Ine De Mulder – secretaris, examens
Rinke Klouwen – penningmeester
Nicolette Schaper – bestuurslid, professionalisering
Carolien Nagtegaal-Janssen – bestuurslid, vmbo
Xandra de Bode – bestuurslid, mbo

Het bestuur kwam in 2022 acht keer bijeen. Er is drie keer op locatie en vijf keer online vergaderd. Tussentijds vonden regelmatig korte online bijeenkomsten plaats om zaken rond de vakvernieuwing op elkaar af te stemmen.

Aantal sectieleden per 01-01-2023: 1244 eerste taal, 294 tweede taal

2 CONTACT MET LEDEN

We hebben in 2022 12 nieuwsflitsen verstuurd om leden bij de activiteiten van LTN te betrekken en hen op te roepen actief te worden/zijn. We schreven prijsvragen uit en organiseerden scholingsactiviteiten. Mensen die deelnamen aan activiteiten en nog geen lid waren, zijn steeds aangeschreven om alsnog lid te worden. Leden die hebben opgezegd, hebben ook een mail ontvangen om te vragen naar hun beweegredenen.

Daarnaast zijn via de sociale media (Facebook LTN, Facebookgroep Leraar Nederlands en LinkedIn) activiteiten gedeeld en verspreid.

3 NIEUWE STATUTEN

Tijdens de ALV van 2022 is ingestemd met een voorstel van het bestuur om de statuten te actualiseren. In de statuten is ook de relatie tussen bestuur en werkgroepen geformaliseerd. De naam *Levende Talen Nederlands* is notarieel vastgelegd. Bovendien voldoen de statuten nu aan de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). Op 27 december 2022 zijn de nieuwe statuten vastgesteld bij de notaris.

4 EXAMENS

Voor de examens vmbo-tl en vwo vond in 2022 een testcorrectie plaats. Door het krappe tijdspad en de testcorrectie bleek er helaas weinig animo voor de examenbesprekingen (vmbo, havo én vwo). In overleg met het CvTE is daarop besloten de bespreking voor vmbo en vwo niet door te laten gaan. De bespreking voor havo heeft uiteindelijk op 18 mei online plaatsgevonden, dankzij ondersteuning van het CvTE. De handreiking is op 19 mei gepubliceerd voor zowel leden als niet-leden. Het examenforum is ook dit jaar weer zeer intensief gebruikt, door leden en niet-leden.

Op 25 maart 2022 is het project 'Uitbreiding van vraagtypen voor het leesvaardigheidsexamen Nederlands havo en vwo' afgesloten. Rinke Klouwen en Nicolette Schaper waren hierbij aanwezig. Het project heeft, in aansluiting op het *Advies examen Nederlands* van LTN en de toenmalige groep Nederlands Nu!, diverse vraagtypen opgeleverd waarmee tekstbegrip op een bredere, meer eigentijdse manier bevestigd kan worden. De eindrapportage is beschikbaar gesteld via Examenblad. Het examen havo/vwo in 2023 zal al enkele nieuwe vraagtypen bevatten die zijn voortgekomen uit dit project.

Er is tussentijds verschillende keren overleg geweest met het CvTE. In het jaarlijkse overleg, dat nu plaatsvond op 16 september, zijn de examens geëvalueerd. Ook is het examen vmbo onderwerp van gesprek geweest. LTN heeft onder andere de lengte van het examen en de tijd die leerlingen hiervoor hebben aan de orde gesteld. Daarnaast heeft LTN specifiek aandacht gevraagd voor de plaats van het vak Nederlands in het examenrooster. Deze punten zullen terugkerende thema's zijn in de gesprekken met het CvTE.

In maart 2022 heeft LTN selectiegesprekken gevoerd om een nieuwe kandidaat voor de vaststellingscommissie havo/vwo te selecteren. Uiteindelijk heeft LTN een geschikte kandidaat voorgedragen bij het CvTE.

In oktober heeft LTN kandidaten voorgedragen bij het CvTE die als velddeskundige zitting hebben in de commissie taal (in het kader van de actualisatie van de toetswijzer doorstroomtoetsen PO).

5 VAKVERNIEUWING NEDERLANDS

In januari is een brief gestuurd aan de leden van de Vaste Kamercommissie OCW om aan te dringen op voortgang van de curriculumherziening. De minister was voornemens de curriculumherziening tijdelijk op te schorten. De brief is ondertekend door de voorzitters van Levende Talen, Levende Talen Nederlands, de Raad voor Neerlandistiek, het Meesterschapsteam Nederlands en het Meesterschapsteam moderne vreemde talen. Uiteindelijk besloot de politiek alsnog door te gaan met de curriculumherziening.

De activiteiten rond de vakvernieuwing (zowel actualisatie examenprogramma als actualisatie kerndoelen) worden gecoördineerd door een projectleider in de persoon van Hanneke Gerits.

5A ACTUALISATIE EXAMENPROGRAMMA

In maart vonden gesprekken plaats om leden voor de vakvernieuwingscommissie te selecteren. Namens LTN hadden Rinke Klouwen en Liselore van Ockenburg zitting in de sollicitatiecommissie.

Voor de actualisatie van het examenprogramma is een advieskring ingericht. LTN heeft, in overleg met de leden van het Afstemmingsoverleg Schoolvak Nederlands, zes namen aangedragen van wetenschappers die de preferente plekken in de advieskring invullen. Namens LTN hebben Twan Robben en Liselore van Ockenburg zitting in de advieskring.

Op 22 maart vond een live webinar plaats, georganiseerd door SLO, om de start van de actualisatie van het examenprogramma te markeren. Vanuit LTN leverde Robert Chamalaun een bijdrage aan dit webinar.

In oktober heeft de vakvernieuwingscommissie de eerste tussenproducten (raamwerk en karakteristiek) opgeleverd. Deze tussenproducten zijn op verschillende momenten en manieren aan de leden voorgelegd:

- Op het fysieke Congres Levende Talen (14 oktober) waren er drie rondes waarin advies kon worden uitgebracht (27 deelnemers in totaal).
- In drie regionale bijeenkomsten (19 oktober, 1 en 3 november, online, Eindhoven, Zwolle) hebben enkele leraren (19 in totaal) hun advies gegeven over de eerste twee tussenproducten van de vakvernieuwingscommissie. Deze bijeenkomsten zijn georganiseerd in samenwerking met Levende Talen Engels.

De verzamelde adviezen zijn verwerkt tot een verslag en ingebracht in de advieskring door de vertegenwoordigers van LTN.

- Op 16, 23 en 30 november vonden online informatiebijeenkomsten over de vakvernieuwing plaats (27 deelnemers in totaal).
- Twee scholen hebben gebruikgemaakt van het aanbod van LTN om een informatiebijeenkomst op school te komen verzorgen: (1) het Newmancollege in Breda (21 december) inclusief secties van scholen van hetzelfde bestuur (21 deelnemers in totaal), en (2) het Alkwin Kollege in Uithoorn. Alle sectieleden namen deel.

5B ACTUALISATIE KERNDOELEN

Ook de geplande curriculumherziening voor de onderbouw en het PO ging net voor de zomer van start. In juni vonden gesprekken plaats om leden voor de vakvernieuwingscommissie te selecteren. Namens LTN hadden opnieuw Rinke Klouwen en Liselore van Ockenburg zitting in de sollicitatiecommissie. In de advieskring voor de actualisatie van de kerndoelen heeft Hanneke Gerits zitting.

In samenwerking met de procesregisseur en de projectleider van SLO was er tijdens het onlinecongres van Levende Talen (2 december) een informatiebijeenkomst over de actualisatie van de kerndoelen (11 deelnemers in totaal).

Voorafgaand aan de publicatie van het raamwerk en de tussenproducten was er op 6 december een informatieve bijeenkomst georganiseerd door SLO, waarin zij de tussenproducten toelichtten.

De eerste twee tussenproducten van het kerndoelenteam zijn opgeleverd. Op 14 en 15 december konden onze leden advies geven. Omdat er maar weinig aanmeldingen waren, is besloten deze bijeenkomsten online te houden. Een extra oproep voor de onlinebijeenkomsten leverde vier extra deelnemers op.

In december verscheen een special van *Didactief* die gewijd was aan de herziening van de kerndoelen. Voor het vak Nederlands is een interview met Robert Chamalaun gepubliceerd.

5C VERSTERKING BASISVAARDIGHEDEN

In oktober ging ook het programma van start om de basisvaardigheden (rekenen, taal, digitale geletterdheid, burgerschap) te versterken. Op verzoek van LTN heeft de WODN een plan opgesteld met als doel bij te dragen aan de scholingsbehoeften van docenten Nederlands in het vmbo en de onderbouw havo-vwo als het gaat om lezen en schrijven. Dit plan sluit aan op de opbrengsten van het project *Na Pisa de Lente*.

5D SUBSIDIE

Voor zowel de actualisatie van het examenprogramma als voor de versterking van basisvaardigheden heeft LTN een subsidie verworven van het Ministerie van OCW.

6 SAMENWERKING MET INSTANTIES

Naast het halfjaarlijks structureel overleg met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is er ook tussentijds regelmatig contact geweest (online, mail en telefonisch). Ook is aan algemene online informatiesessies over de vakvernieuwing deelgenomen.

In het kader van de vakvernieuwing is het hele jaar door intensief samengewerkt met SLO. Niet alleen zijn online informatiesessies bijgewoond, maar er is ook structureel overleg geweest. Aan deze overleggen nam de voorzitter deel, in enkele gevallen ondersteund door medebestuurleden.

6A RELATIE MET DE NEDERLANDSE TAALUNIE (VIA WODN)

1. De WODN verzorgt voor de Taalunie de analyse en beschrijvingen van Nederlands Onderzoek naar het schoolvak Nederlands (Liselore van Ockenburg).
2. Sinds 2021 ontvangt de WODN een subsidie om infrastructurele kosten te vergoeden die gemoeid zijn met de verduurzaming van de website en repository (2021: 4.000 euro; 2022: 5.000 euro). De Taalunie heeft daarmee de WODN erkend als vakdidactisch netwerk dat bijdraagt aan de verbetering van het taalonderwijs. Voor 2023 is weer een subsidieverzoek ingediend.

3. De Nederlandse Taalunie heeft het gedigitaliseerde archief van Nederlandse vakdidactische tijdschriften zoals Moer, Vonk en Spiegel en andere overgedragen aan de WODN. De noodzakelijke kosten voor de overdracht (andere server, aanbrengen van metadata) werden gedragen door de Taalunie, WODN/LTN zal het onderhoud (serverkosten, klein onderhoud) bekostigen. De tijdschriften zullen doorzoekbaar op de WODN-site zijn via een aanpassing van de API die in 2020 is ontwikkeld met subsidie van de Taalunie voor de communicatie tussen de repository en de website.

6B RELATIE MET BESTUUR NETWERK DIDACTIEK NEDERLANDS (VLAANDEREN) (VIA WODN)

Eind 2022 heeft de WODN contact gezocht met het Netwerk Didactiek Nederlands (Vlaanderen) om samenwerkingsopties te bespreken. Een eerste overleg heeft 15 december 2022 plaatsgevonden. Er is verkennend gesproken over de volgende drie zaken:

1. We spreken af dat we jaarlijks overleg hebben over de voorgenomen activiteiten;
2. We kondigen elkaars activiteiten aan in de nieuwsbrieven/-flitsen/web-sites;
3. We gaan elk jaar na of er sprake kan zijn van een gezamenlijke activiteit.

7 INSPIRATIEMIDDAG: DOE MEE(R) MET JE PTA

Afgelopen jaar vond voor de tweede keer een inspiratiemiddag plaats in Utrecht rond het thema 'Doe mee(r) met je PTA' (op 13 juni voor vmbo, op 20 juni voor havo/vwo). Na een korte introductie aan de hand van inspirerende voorbeelden van LTN-leden gingen leraren Nederlands met elkaar in gesprek over de mogelijkheden die het PTA biedt en welke keuzes secties kunnen maken. In totaal deden 6 leraren mee bij de sessies voor vmbo en 16 leraren bij de sessie voor havo/vwo. De sessie voor vmbo werd geïnitieerd door de Werkgroep vmbo, de sessie voor havo/vwo door Nicolette Schaper (professionalisering).

8 DIGITAAL CONGRES LEVENDE TALEN

Namens LTN hebben Nicolette Schaper en Robert Chamalaun de bijdrage aan het digitaal Congres Levende Talen 2022 gecoördineerd. Er werden op 2 december 16 workshops vanuit LTN aangeboden. Ook dit jaar is extra aandacht besteed aan Nederlands op het vmbo en het mbo.

9 WERKGROEP ONDERZOEK EN DIDACTIEK NEDERLANDS (WODN)

Vanuit het bestuur van LTN heeft Nicolette Schaper (portefeuille professionalisering) zitting in de WODN.

Didactiek Nederlands

LEVENDE
Talen

9A WEBSITE ONDERZOEK & DIDACTIEK NEDERLANDS: HANDBOEK, ZO KAN HET OOK, DE KWESTIE

De aandacht ging ook in 2022 weer uit naar het uitbreiden van de publicaties op de website Didactiek Nederlands, die op de algemene ledenvergadering van april 2019 gelanceerd werd. Er is door de redacties van De Kwestie (opinie), Zo kan het ook (lesinspiraties op basis van onderzoek), en het Levende Handboek Vakdidactiek gewerkt aan het leggen van nieuwe en het onderhouden van bestaande contacten met auteurs, en het stimuleren van de productie.

In 2022 zijn er 35 nieuwe lemma's gepubliceerd in het handboek (zie bijlage A), zes bijdragen in de rubriek De Kwestie (bijlage B), en vier bijdragen in de rubriek Zo kan het ook! (bijlage C).

Overige publicaties: in 2022 zijn er op de website vijf pakketten met gevalideerd lesmateriaal gepubliceerd.

9B PROJECT NA PISA DE LENTE / BASISVAARDIGHEDEN

Het tweejarige project Na PISA de lente is afgerond (gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap). Eind november 2022 vond de slotconferentie plaats (130 deelnemers). De focus lag op vakoverstijgend begrijpend lezen, want begrijpend lezen is bij alle vakken van wezenlijk belang. Meer instructie en welbegrepen oefening in zaakvakken ondersteunt het zaakvakleren en het begrijpend lezen, dat anders alleen zonder veel succes op transfer bij Nederlands aan de orde komt. In het project ontwierpen docenten Nederlands en docenten Zaakvakken samen met wetenschappers en vakdidactici lesmateriaal dat voldoet aan nieuwe inzichten over processen van begrijpend lezen, leesmotivatie en leesweerstand, en onderwijsleerprocessen. Er is ook een flexibele module voor lerarenopleidingen ontwikkeld en beproefd.

Eind 2022 heeft de WODN een digitale behoeftepeiling naar scholing uitgezet voor basisvaardigheden (lezen-schrijven); per 26-11 zijn 150 reacties genoteerd. Er blijkt veel animo te zijn. Onder de ontwerpers van het onderwijsleermateriaal en wetenschappers is geïnventariseerd wie er beschikbaar is voor het verzorgen van scholingen.

Met subsidie van het project, via de SLO, worden scholingsmodules ontwikkeld door de docent-ontwerpers, die digitaal en op locatie kunnen worden uitgevoerd: al het materiaal komt vrij beschikbaar online. Met behulp van een subsidie van het Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden de modules tegen geringe kosten aangeboden aan vaksecties Nederlands (vmbo, en onderbouw havo-vwo); de scholing wordt in 2023 grotendeels bekostigd uit de subsidie.

De resultaten worden via seminars (online, offline) en websites verspreid. Met ontwerpers van leergangen en met uitgevers vindt een apart overleg plaats.

9C PROJECT LEERGANGVERGELIJKING

In 2021 hebben teams van docenten, vakwetenschappers en vakdidactici zes leergangen Nederlands geanalyseerd en vergeleken. Er is een vakoverstijgend analyse-instrument ontwikkeld en toegepast om zes leergangen Nederlands (m.u.v. de schoolboeken voor literatuuronderwijs) te beschrijven opdat onderlinge vergelijking mogelijk werd. In februari 2022 kwamen de rapportages beschikbaar, open access: <https://didactieknederlands.nl/leergangvergelijking-nederlands>. De instrumenten zijn met twee secties Nederlands (een havo-vwo-school, en een vmbo-school) gebruikt in een pilotstudie om de werkbaarheid in de praktijk te beproeven. Deze scholing wordt in 2023 regulier aangeboden aan scholen, gericht op vmbo en onderbouw havo-vwo, in het kader van basisvaardigheden.

9D INSPIRATIEDAGEN BASISVAARDIGHEDEN, TAAL LEREN IN CONTEXT EN VAKVERNIEUWING

In 2022 is een inspiratiedag verzorgd voor alle docenten die tijdens de corona-perioden toch aan projecten van WODN hebben deelgenomen (ca 120). Het thema was creatief taalonderwijs en de ontwikkelingen in de vernieuwing examens Nederlands.

De WODN nam in 2022 actief deel aan vakvernieuwing kerndoelen en eindtermen doordat WODN-leden via persoonlijke lidmaatschappen in vakvernieuwingscommissies en advieskringen en selectiecommissies zitting hebben. Daarnaast besloot de WODN de discussie rondom de vernieuwingen van empirische gegevens te voorzien, verzameld via vragenlijsten. Een voorbeeld hiervan is de vragenlijst opgesteld door Martijn Koek en Gert Rijlaarsdam over bepaalde keuzes die er te maken zijn in examenprogramma's over bijvoorbeeld het soort literaire werken dat leerlingen zouden moeten lezen. Die vragenlijst zal in februari 2023 worden uitgezet.

10 TECHNISCHE INFRASTRUCTUUR

1. In september 2022 heeft LTN een nascholingskalender gelanceerd. Het doel van de nascholingskalender is inzichtelijk maken voor leraren Nederlands (en nascholers) welke scholingen aangeboden worden. De kalender wordt steeds meer gevuld, ook andere partijen (universiteiten, hogescholen) weten LTN te vinden. Het initiatief tot de nascholingskalender wordt omarmd door het veld.

Specifiek voor didactieknederlands (WODN)

2. Voorwerp van aanhoudende zorg is het optimaliseren van de digitale infrastructuur, zoals zoekfuncties, discussie en interactie, vormgeving, etc.
3. De belasting voor webbeheer is groot, en de noodzaak tot professionele redactie van webteksten drong zich op. Vanaf medio 2022 is een betaalde freelance webredacteur beschikbaar die bijdragen tot webtekst verwerkt in overleg met een redacteur en de auteurs en die teksten publiceert.
4. In 2022 is een plug-in ontwikkeld die WODN de optie biedt om bij bepaalde publicaties uit een van de rubrieken van de website discussies te entameren, die ook van belang kunnen zijn voor discussies in opleidingen.
5. Het digitale redactielokaal behoeft verbetering in het (intuïtieve) gebruiksgemak voor redacteurs.

11 PROFIELWERKSTUKPRIJS NEDERLANDS

Nu de kranten vol staan over leesonderwijs en de risico's van ontlezing, was het een vrolijk makende constatering dat de jury van de profielwerkstukwedstrijd twee werkstukken over kinderboeken heeft bekroond, geschreven door havoleerlingen van het Sondervick College (Veldhoven) en vwo-leerlingen van het Regius College (Schagen). De winnaars van de havowedstrijd hebben op 9 juli 2022 in het radioprogramma *De Taalstaat* op NPO Radio1 mogen vertellen over hun onderzoek.

Minder vrolijk makend was dat het aantal inzendingen wat achterbleef ten opzichte van vorige jaren. Ook constateerde de jury dat het gemiddelde niveau van de werkstukken wat lager lag. Dit doet echter niets af aan de prestatie van de winnaars.

12 SCHRIJFWEDSTRIJD WILLEM FREDERIK HERMANS

In het kader van de 100-jarige geboortedag van Willem Frederik Hermans heeft LTN in samenwerking met het Willem Frederik Hermans Instituut (WFHi), de Schrijfakademie.nl van de Universiteit Utrecht en Neerlandistiek een schrijfwedstrijd voor scholieren opgezet. Tijdens de uitzending van *De Taalstaat* op 15 januari 2022 heeft Robert Chamalaun de wedstrijd officieel afgetrapt. De lesbrief is via de website van LTN verspreid en is bijna 1000 keer gedownload. In april 2022 is een tweede lesbrief verspreid om leraren te helpen het werk van Hermans in de klas te introduceren aan hand van het korte verhaal *Ezelsoren*. De erven Hermans gaven toestemming dit verhaal kosteloos te gebruiken.

Inzenden was mogelijk tot en met 1 juli 2022. Uiteindelijk zijn 52 verhalen ingestuurd voor de wedstrijd. Op 1 september 2022 zijn drie winnaars bekendgemaakt in een feestelijke afsluiting in de Nieuwe Kerk te Amsterdam in het bijzijn van Zijne Majesteit de Koning. De prijswinnaars ontvingen een geldprijs beschikbaar gesteld door het WFHi. De winnende verhalen zijn gepubliceerd op neerlandistiek.nl.

Communicatieplan en professionalisering contact met leden

In 2021 heeft een communicatiebureau in opdracht van LTN in kaart gebracht waar kansen en bedreigingen liggen. In 2022 is het advies opgeleverd. Een van de onderdelen van het advies is een contentkalender die aangeeft welke boodschap wanneer via welk kanaal geplaatst wordt. Deze contentkalender wordt in 2023 in gebruik genomen om interessante activiteiten voor leraren te spreiden en enerzijds leden meer en beter te betrekken bij de vereniging en anderzijds meer nieuwe leden aan de vereniging te binden.

Ledenwerving en -behoud

De activiteiten zoals hierboven beschreven en de inspiratie(mid)dagen van WODN dienen ook als ledenwervingsactiviteit. De notitie ledenwerving en -behoud vormt het uitgangspunt.

Intensiveren contacten met lerarenopleidingen

Doordat Kees de Gloppe zijn taken in het bestuur neerlegde, is er in het tweede half jaar van 2022 slechts beperkt verder gegaan met de plannen om meer met de lerarenopleidingen samen te werken. Er zijn contacten met de 'teachers in residence' aan de verschillende universiteiten, er zijn contacten met de lerarenopleiders aan hogescholen. Doel is om in 2023 gestructureerder samen te werken, ook om nieuwe leraren Nederlands bij de vereniging te betrekken.

Werkgroep Mondelinge Taalvaardigheid

De werkgroep Mondelinge Taalvaardigheid (WMT) maakt deel uit van LTN. De WMT heeft als doel kennis, vaardigheden en attitude met betrekking tot spreken, gesprekken voeren en luisteren te bundelen en te delen met het onderwijs en hieraan gerelateerde organisaties. De werkgroep beoogt niet alleen een adviserende rol te spelen, maar hoopt ook op het gebied van professionalisering en implementatie een waardevolle bijdrage te leveren. Hierbij zal waar mogelijk de verbinding met andere werkgroepen en initiatieven worden gezocht.

Acties rond de vakvernieuwing

In 2023 worden vervolgproducten opgeleverd in het kader van de actualisatie van het examenprogramma en de kerndoelen. Er zijn adviesbijeenkomsten gepland op 3, 12 en 17 april waar men zich nu al voor kan aanmelden. Dat hebben vijf mensen inmiddels gedaan. Punt van zorg blijft dat aan de bijeenkomsten die we in 2022 organiseerden, veelal ook niet-leraren (wetenschappers, uitgevers) deelnamen.

Betrokkenheid bij Werkgroep Taalgericht Vakonderwijs

In 2022 zijn verkennende gesprekken gevoerd door LTN en de voorzitter van LT met enkele leden van het Platform Taalgericht Vakonderwijs. Het platform heeft jarenlang onder de vlag van SLO zijn activiteiten verricht. Vanwege de link met professionalisering zal Nicolette Schaper betrokken blijven bij deze werkgroep.

Betrokkenheid bij oprichting sectie NT2

Nicolette Schaper is vanuit LTN betrokken bij het initiatief om een sectie NT2 (LT) op te richten.

Versterken beleidsplan professionalisering

In 2023 zal het beleidsplan met betrekking tot professionalisering verder ontwikkeld worden. Hierbij is het streven om waar mogelijk de verbinding met andere werkgroepen en initiatieven te zoeken.

In samenwerking met de WODN zal de nascholingsmiddag 'Taal maakt je wereld' verder ontwikkeld en uitgevoerd worden.

BIJLAGE A PUBLICATIES HANDBOEK DIDACTIEK NEDERLANDS 2022

- Metaforen. Deel 1: Wat is een metafoor? GUDRUN REIJNIERSE
- De ontwikkeling van literaire competentie in het onderwijs. Deel 4: Naar een doorlopende leerlijn voor het literatuuronderwijs GERTRUD CORNELISSEN EN THEO WITTE
- De ontwikkeling van literaire competentie in het onderwijs. Deel 3: Niveaus van literaire competentie in het voortgezet onderwijs THEO WITTE
- De ontwikkeling van literaire competentie in het onderwijs. Deel 2: Niveaus van literaire competentie in groepen 7 en 8 GERTRUD CORNELISSEN
- De ontwikkeling van literaire competentie in het onderwijs. Deel 1: Literaire competentie GERTRUD CORNELISSEN EN THEO WITTE
- Computermodellen van taal STEFAN FRANK
- Als en dan in het Nederlands ALEX REUNEKER
- Onderzoek naar auteurschap in de letterkundige neerlandistiek NINA GEERDINK EN LAURENS HAM
- Recent auteurschapsonderzoek: auteursrepresentatie NINA GEERDINK EN LAURENS HAM
- Creativiteit: Deel 1. Definitie, onderzoeksbenaderingen, en metingen MATTHIJS BAAS
- Creativiteit: Deel 2. Creatieve processen MATTHIJS BAAS
- Creativiteit: Deel 3. Creatieve personen MATTHIJS BAAS
- Creativiteit: Deel 4. Creatieve omstandigheden MATTHIJS BAAS
- Ethos. Deel 2: over een deskundiger, aardiger en hoffelijker spreker zijn SJAAK BAARS EN BAS ANDEWEG
- Ethos. Deel 1: over een deskundiger, aardiger en hoffelijker spreker zijn SJAAK BAARS EN BAS ANDEWEG
- Creatief schrijven. Deel 3: ontwerpprincipes voor creatieve schrijfinstructie ANOUK TEN PEZE
- Het Leesdossier JOOP DIRKSEN
- Wat vind jij ervan? JOKE VAN BALEN EN MYRTE GOSEN
- Ewa faka met die straattaal a mattie? KHALID MOURIGH
- Reciprocal teaching MARISKA OKKINGA
- Digitale geletterdheid. Deel 3. Kritisch lezen: het beoordelen van onlineinformatie JEROEN CLEMENS
- Wat maakt een taal moeilijk? STERRE LEUFKENS
- Feedback op het schrijfproces NINA VANDERMEULEN
- Creatief schrijven. Deel 1: creatief schrijven vereist verbeeldingskracht ANOUK TEN PEZE
- Creatief schrijven. Deel 2: het creatieve schrijfproces ANOUK TEN PEZE
- Strategie-instructie bij schrijfvaardigheidsonderwijs MONICA KOSTER
- Wat is het belang van vakspecifieke taalvaardigheid? LIEKE HOLDINGA
- Leren praten over gezamenlijk gelezen literatuur HANS GOOSEN
- Het dual-process model. Deel 1: schrijven om te begrijpen en begrepen te worden VEERLE BAAIJEN
- Het dual-process model. Deel 2: expressie aan de basis van schrijven VEERLE BAAIJEN
- Het dual-process model. Deel 3: welke schrijfprocessen doen ertoe? VEERLE BAAIJEN
- Het dual-process model. Deel 4: implicaties en hoe verder? VEERLE BAAIJEN
- Van een eenrichtingsperspectief naar een interactie-perspectief op feedbackverwerking JOCHEM ABEN EN J.W. STRIJBOS
- Digitale geletterdheid (deel 2): Strategisch lezen en Zoekvaardigheden online JEROEN CLEMENS
- Digitale Cultuur INGE VAN DE VEN

BIJLAGE B PUBLICATIES 'KWESTIES' IN HET HANDBOEK DIDACTIEK NEDERLANDS 2022

- Een nieuw leerplan Nederlands: De essentie van het vak GERT RIJLAARSDAM
- Begrijpend of Studerend lezen, waar hoort het thuis? AMOS VAN GELDEREN
- Vertellen en focaliseren WOUTER SCHROVER
- Taal leer je in samenhang: stop met losse onderdelen in de les Nederlands MICHELLE VAN DIJK
- Laat klinken die les: hoe een liedje je les kan verrijken YKE SCHOTANUS
- Feedback moet niet het werk van de leerling verbeteren HILLY DROK

BIJLAGE C PUBLICATIES 'ZKHO' HANDBOEK DIDACTIEK NEDERLANDS 2022

- De kleur van teksten ERIKA WELGRAVEN EN KAREN WENTZEL
- Boekenclub in de klas ANOUK DE KLEIJN
- Praten over fictiefragmenten; in gesprek over een fragment uit een jeugdroman MARIJKE POTTERS
- Peerfeedback door middel van paarsgewijs vergelijken JANNEKE STUULEN